

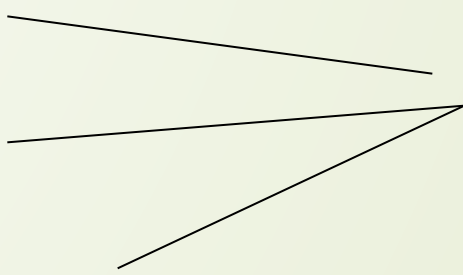
Nové strany – organizační hledisko

Miloš Brunclík

Organizační struktura

- ☐ kádrové
- ☐ masové
- ☐ catch-all
- ☐ volebně-profesionální
- ☐ kartelové
- ☐ business-firm
- ☐ kyber strany
- ☐ member-less

Tradiční strany

Vývojová typologie

Electoral-professional party: 1988 Angelo Panebianco

- Socio ekonomické změny
 - Sekularizace
 - Vzdělání
 - Heterogenní struktura společnosti
- Nezávislá masová média
 - Personalizace kampaní
 - Orientace na problémy, skandály

Electoral-professional party

- Externí profesionálové
 - TV specialisté
 - Marketing
 - P.R.
 - Rétorika
 - fund rising
 - political marketing

Cartel Party: Richard Katz a Peter Mair (1995)

- Strany ohroženy
 - Volební nejistota
 - Úpadek počtu členů
- → strategie: eliminovat tato rizika
 - Vytváření „ochranného“ kartelu parlamentních stran
 - Posílení státního financování
 - Regulace přístupu do médií
 - Volební zákony
- Hlavní rozdíl
 - součástí státu
 - Vzrůstající závislost na státu (finance)

Memberless
parties: Oscar
Mazzoleni a
Gerrit
Voerman
(2016)

- Maximalizace centralizace rozhodování
- Koncentrace moci ve stranickém vedení
- Důraz na efektivnost rozhodování
- Flexibilita a schopnost rychlé reakce
- Strany mají extrémně málo členů
 - Oboustranný nezájem
- Příklady:
 - Strana svobody (Nizozemí)
 - The Lega dei Tiscinesi
 - Úsvit přímé demokracie

Cyber
party:
Helen
Margetts
(2001)

- Přesun všech aktivit do kyberprostoru
- Kyberprostor se stává hlavním politickým kolbištěm
- “virtual parties”: “Die Digitalen”
 - Místní volby v Berlíně 1999

Kyberstrany jako reakce na:

1. Rozvoj a vzestup relevance a užívání ICT
 - Občané, stát, NGOs, organizace
 - Nové aplikace a nástroje komunikace
2. Změna ve vztahu mezi stranami a voliči
 - Single-issue political activities
 - Pokles členství a nezájem o něj
 - Dealignment

Single issue political activity

- Anti-kapitalismus
- Pacifismus
- Práva zvířat
- Životní prostředí
- Lidská práva
- Pirátská témata
- ...
- → technologie umožňují „targeting“

Slabiny kyberstran

„preaching to the
converted“ (Pippa Norris)

Absence organizace a slabé členství

- Osobní kampaň nadále podstatná
- Kampaň na místní úrovni
- Autenticita a reálnost
- Hrozba oportunistů (carpet baggers)

Politické strany řízené AI

- ❑ 2022 vznik Syntetické strany (Det Syntetiske Parti)
- ❑ zakladatelem umělecká skupina Computer Lars a MindFuture
- ❑ “Tváří” strany: Leader Lars
- ❑ na kandidátní listině lidé, kteří se hodlají řídit AI
- ❑ cílí na cca 20 % lidí (nevoliči)
- ❑ reakce na výzvu UN Life with artificials
- ❑ příprava na listopadové volby 2022
- ❑ základní nepodmíněný příjem

Network party (Knut Heidar a Jo Saglie 2003)

- predominance profesionálních lídrů skupiny
- vedení ukotveno v parlamentních skupinách strany (nebo ve vládě), ale rozhodování stále formálně vázané ke stranické organizaci a jejích členům
- nízký počet členů, ale členové stále relevantní
- maximalizace hlasů, ale bez oslabování politického profilu
- Stranická organizace jako základ pro debatování a rozhodování o nových programech a rekrutování nového vedení
- programy a strategie vyvíjeny v neformálních sítích s menším důrazem na formální organizační procedury
- kombinace soukromého a veřejného financování

Scarrow multi-speed membership party (Susan E. Scarrow 2015)

- Tradiční typ strany založený na klasickém členství se výrazně proměňuje
- Navazuje na Duvergera (1954): 4 typy vazeb ke straně
 - Militanti
 - Členové
 - Podporovatelé
 - Voliči
- Na rozdíl od Duvergera není jednoznačný vztah mezi typem vazby a mírou aktivity (např. pasivní členové)

Scararrow: 6 vazeb na stranu

1. Tradiční individuální členství
 - ❑ Členské poplatky, deklarace souhlasu s principy strany
2. Lehčí forma členství
 - ❑ přítel či podporovatel strany
 - ❑ Nižší poplatky
 - ❑ Nemožnost kandidovat, ale mohou hlasovat v rámci vnitrostranického hlasování
 - ❑ Zpravidla dočasný status

Scarrow: 6 vazeb na stranu

3. Kyber členové (cyber members)

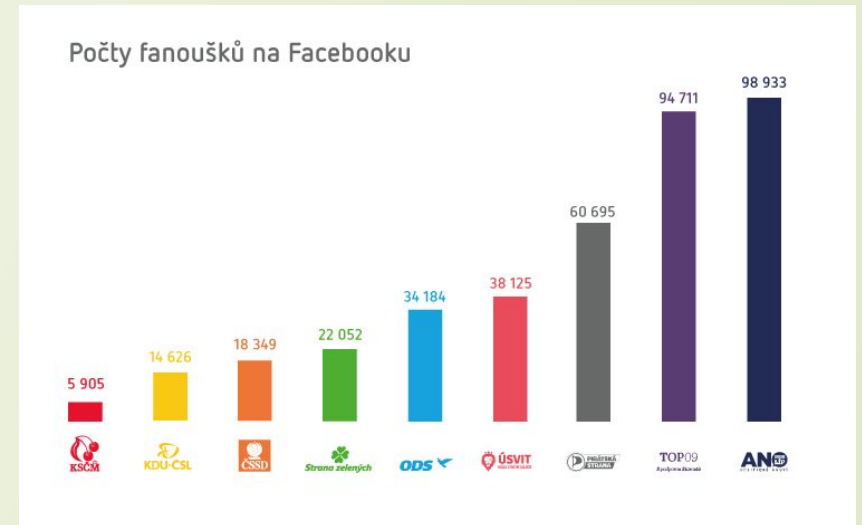
- Formální registrace (on-line)
- Někdy platí členské příspěvky (tj. překryv s tradiční formou členství)
- Možnost on-line participace
- Vytváření webových platforem a sítí (Facebook, Twitter, Instagram) a on-line komunit pro rekrutaci dalších členů

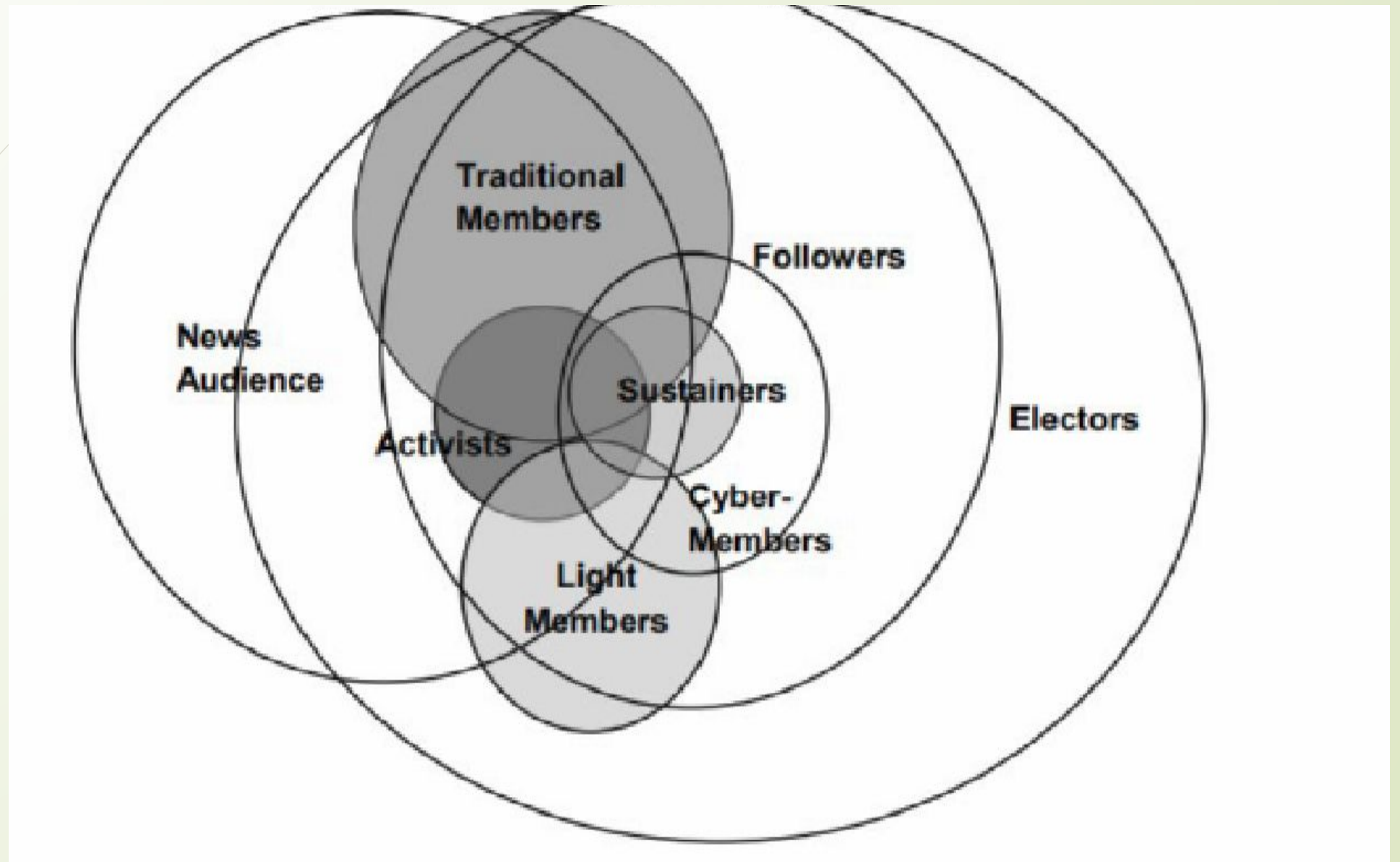
4. Podporovatelé (sustainers)

- Žádné povinnosti či závazky
- Pouze ne/pravidelné finanční příspěvky a dary

Scarrow: 6 vazeb na stranu

5. Přátelé a podporovatelé ze sociálních médií (social media followers and friends)
 - Digitální forma podpora a komunikace se stranou
 - vytváří okruh přátel ze sociálních sítí (zdroj dat pro stranu)
6. Nové publikum (new audience)
 - Pouze jednostranná komunikace
 - Iniciativa podporovatelů (sami zažádají o newsletter, informace)
 - Možnost budoucí mobilizace
 - Zdroj názorů a současně nástroj pro šíření postojů strany

Susan Scarrow

- Strategie ke zvýšení počtu členů/podporovatelů:
 1. Zatraktivnit benefity
 2. Redukce nákladů (např. členský příspěvek)
- Reputační náklady
 - Odvislé od politické kultury země
 - Někde členství = stigma

Virtue party (Marie Demker, 2008)

- propagují good governance, občanské svobody, transparentnost, boj proti korupci
- Příklady:
 - Piratpartiet
 - Res Publica (Estonsko)
 - Věci veřejné, ANO 2011
- Limity
 - Rozdíl mezi image, rétorikou a chováním strany
 - Vývoj strany
 - Otázka důvěryhodnosti strany
- Valenční X poziční témata